

YARGITAY KARARLARI

Yargıtay 4. Hukuk Dairesinden:

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L Â M I

Esas No : 2025/8637
Karar No : 2025/14493

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Denizli 7. Asliye Hukuk Mahkemesi
TARİHİ : 07.01.2025
SAYISI : 2024/106 Esas - 2025/6 Karar
DAVACI : Himmet Kaymakçı vekili Avukat Bülent Mısırlıoğlu
DAVALILAR : 1. Ertuğrul Berk Tuğcu 2. Güngör Tuğcu
vekili Avukat vekili Avukat Aysun Ulusoy
İHBAR OLUNAN : Acentürk Sigorta AŞ

İlk Derece Mahkemesince kesin olarak verilen kararın kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkiline ait olan araç ile davalılardan Güngör Tuğcu'ya ait olup diğer davalı tarafından sevk ve idare edilen aracın 03.12.2023 tarihinde maddi hasarlı trafik kazasına karıştığını, meydana gelen kazada davalı sürücünün kusurlu olduğunu, olay nedeniyle müvekkilinin aracında değer kaybı meydana geldiğini, ayrıca tamir süresi boyunca aracı kullanamadığını belirterek 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 107 nci maddesi gereğince 50,00 TL değer kaybı, 50,00 TL araç mahrumiyet bedeli olmak üzere toplam 100,00 TL'nin olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsilini talep etmiştir. Davacı vekili bedel arttırım dilekçesi ile dava değerini 19.000,00 TL'ye yükseltmiştir.

II. CEVAP

Davalılar vekili cevap dilekçesinde; davanın belirsiz alacak davası olarak açılmayacağını, zamanaşımının dolduğunu, davacının araç mahrumiyet zararı bulunmadığını, davacının araç kiraladığına ilişkin delil de bulunmadığını, kaza tarihinde davacının ehliyetine el konulmuş olduğunu, davacının aracın yaşı, kilometresi ve önceki kazaları dikkate alındığında araçta değer kaybı bulunmadığını belirterek davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davanın reddine karar verilmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Sebepleri

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına yönelik Adalet Bakanlığı kanun yararına temyiz isteminde; mahkemece, davacının alacağını dava açmadan önce belirleyebilme imkânı bulunmadığından belirsiz alacak davası açmakta hukuki yararının bulunduğunu, kaza anında aracı kullanan kişinin araç maliki olan davacının olmadığını, kaza sırasında aracın davacının eşi olan Emine Kaymakçı tarafından kullanıldığını, kaza sırasında araç davacı tarafından kullanılmadığından davacının sürücü belgesinin geçici olarak geri alınmasının araç maliki olarak uğradığı maddi zararın tazminini talep etmesine engel olmadığını, davacının aracında önceden hasar bulunmasının araçta meydana gelen değer kaybının hesaplanmasına engel olmadığını, aracın önceki hasarlarının dikkate alınarak davacının zararının hesaplanmasının gerektiğini, bu hususlar göz ardı edilerek yazılı şekilde karar verilmesinin usul ve yasaya aykırı olduğunu ileri sürerek İlk Derece Mahkemesi kararının kanun yarına bozulmasını talep etmiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyumsuzluk, davacıya ait araç ile davalılardan Güngör Tuğcu'ya ait olup diğer davalı tarafından sevk ve idare edilen aracın karıştığı maddi hasarlı trafik kazası nedeniyle davacının aracında değer kaybı meydana gelmesi ve aracın tamir süresinde kullanılamaması nedeniyle maddi tazminat istemine ilişkindir.

Dosyanın incelenmesinde; davacıya ait olup dava dışı Emine Kaymakçı tarafından sevk ve idare edilen araç ile davalılardan Güngör Tuğcu'ya ait olup diğer davalı Ertuğrul Berk Tuğcu tarafından kullanılan aracın 03.11.2023 tarihinde maddi hasarlı trafik kazasına karıştığı, davacı vekili tarafından eldeki davada 6100 sayılı Kanun'un 107 nci maddesi gereğince belirsiz alacak davası olarak değer kaybı ve araç mahrumiyeti zararının talep edildiği, mahkemece konusunda uzman bilirkişiden alınan kusur raporunda davacıya ait aracın sürücüsü Emine Kaymakçı'nın kural ihlali olmadığını ve davalı sürücü Ertuğrul Berk Tuğcu'nun birinci dereceden kusurlu olduğunun bildirildiği, dosyada mevcut belgelere göre araç maliki olan davacının sürücü belgesine 04.09.2023-04.09.2025 tarihleri arasında el konulduğu, mahkemece davacının taleplerinin belirsiz alacak davasına konu olamayacağı ve davacının kaza tarihini kapsayacak şekilde sürücü belgesine el konulmuş olup davacının sürücü belgesinin kaza tarihinde geçerli olmadığı gerekçeleriyle davanın reddine kesin olarak karar verildiği görülmektedir.

6100 sayılı Kanun'un "*Belirsiz alacak davası*" başlıklı 107 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası "*(1) Davanın açıldığı tarihte alacağın miktarını yahut değerini tam ve kesin olarak belirleyebilmesinin kendisinden beklenemeyeceği veya bunun imkânsız olduğu hâllerde, alacaklı, hukuki ilişkiyi ve asgari bir miktar ya da değeri belirlemek suretiyle belirsiz alacak davası açabilir.*" şeklinde düzenlenmiştir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (6098 sayılı Kanun) 49 uncu maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre ise kusurlu ve hukuka aykırı bir fiille başkasına zarar veren, bu zararı gidermekle yükümlüdür.

Davacının talebi değer kaybı ve araç mahrumiyeti zararına ilişkindir. Araçta meydana gelen değer kaybı, aracın serbest piyasa koşullarına göre kaza tarihi itibarıyla önceki kazaları araştırılarak ve niteliği ve etkisi göz önüne alınarak aracın ikinci el rayiç değeri ile yaşı, özellikleri, hasar miktarı ve hasarlı kısımların özelliği dikkate alınarak kazadan sonraki tamir edilmiş halinin rayiç değeri tespit edilip bu iki miktar arasındaki azalmaya göre hesaplanması gerekir. Araç mahrumiyet zararının ise aracın makul tamir süresi ile aynı vasıftaki aracın kiralanması için gerekli bedelin ne kadar olduğu belirlendikten sonra hesaplanması gerekir. Tüm bu hususlar özel ve teknik bilgiyi gerektiren konular olup davacının, alacağını dava açmadan önce belirleyebilme imkânı bulunmadığından belirsiz alacak davası açmakta hukuki yararı mevcuttur.

Dava konusu kazada davacıya ait olan araçta hasar meydana gelmiş olup mahkemece davacının

kaza tarihinde sürücü belgesine el konulduğu ve geçerli bir sürücü belgesi olmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir. Ancak davacı aracın maliki olup kaza sırasında araç sürücüsü konumunda değildir. Kaza sırasında davacıya ait olan araç, dava dışı Emine Kaymakçı tarafından sevk ve idare edilmekte olup mahkemece alınan bilirkişi raporuna göre de davacının aracının sürücü olan Emine Kaymakçı'nın kazanın meydana gelmesinde herhangi bir kusuru bulunmamaktadır. Bu haliyle kaza sırasında aracı kullanan kişinin araç maliki olan davacı olmaması nedeniyle davacının sürücü belgesinin geçici olarak geri alınması, uğranılan maddi zararın tazmininin talep edilmesine engel değildir.

Şu durumda; İlk Derece Mahkemesince davacının belirsiz alacak davası açmakta hukuki yararının mevcut olduğu ve kaza sırasında araç sürücüsü konumunda olmayıp araç maliki olan davacının sürücü belgesinin geçici süreyle geri alınmış olmasının araçta meydana gelen zararın tazminini talep etmeye engel olmadığı gözetilerek ve zarar miktarı hesaplanarak sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, yanılırlı gerekçeyile yazılı şekilde hüküm tesisi doğru görülmemiştir. Açıklanan nedenle kararın sonucuna etkili olmamak üzere kanun yararına bozulması gerekmektedir.

V. KARAR

Açıklanan nedenlerle

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA,**

Dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

22.10.2025 tarihinde oy birliğıyle karar verildi.

TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLÂMI

Esas No : 2025/6032
Karar No : 2025/6819

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ

: Yalova 4. Asliye Hukuk Mahkemesi
(Tüketici Mahkemesi sıfatıyla)

TARİHİ

: 14.05.2024

SAYISI

: 2023/2062 Esas, 2024/1520 Karar

DAVACI

: Aras Kargo Yurtiçi Yurtdışı Taahhütlü A.Ş.
vekili Avukat Ali Gedik

DAVALI

: Büşra Atış

HÜKÜM

: Davanın kabulü

Taraflar arasında İlk Derece Mahkemesince görülen Tüketici Hakem Heyeti kararının iptali davasında, davanın reddine karar verilmiştir. Kesin olarak verilen kararın 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 363. maddesi uyarınca kanun yararına bozulmasının Adalet Bakanlığı tarafından istenilmesi üzerine, dava dosyası ve içerisindeki dilekçeler, duruşma tutanakları ve diğer tüm dosya kapsamı delil ve belgeler incelendi. Gereği müzakere edilip düşünüldü:

KARAR

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkili tarafından davalıya kargo taşıma hizmeti verildiğini, davalıya ait kargonun kaybolması üzerine davalının ürün faturasını sunup uyumsuzluk bedelini fatura bedeli olan 9.808,79 TL olarak bildirerek Tüketici Hakem Heyetine başvuruda bulunduğunu, müvekkili şirket kayıtlarında yapılan araştırmada dava konusu kargonun 13.10.2021 tarihinde Koşuyolu (İstanbul) Şubesine davalı tarafından taşımaya verildiğini, kargo alıcısının BDH Bilişim Destek Hizmetleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. olduğunu, kargo içeriğinin davalı gönderici tarafından "Belge" olarak beyan edildiğini, kargo ağırlığının 3 des olduğunu, kargonun alıcısı tarafından iade edilerek çıkış şubesine geri geldiğinin tespit edildiğini, kargonun davalı göndericiye iadesine dair kayda ulaşılamadığını, kargo paketinin tespit edilemediğini, bunun üzerine Yalova Valiliği İl Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığının 19.06.2023 tarihli kararı ile davalı başvuru sahibinin talebinin kabulüne, "LENOVO YOGA C930-13IKB İNTEL CORE İ7 8550U 16 GB 512 HB SSD WINDOWS 10 H" marka/model bilgisayarın yenisinin alınarak davalı tüketiciye teslimine karar verildiğini, kararın hatalı olduğunu, müvekkili şirketin sadece taşıma hizmetini üstlendiğini, gerek yasal mevzuat gerekse içtihat uygulamalarında dava konusu edilen süreçlerle ilgili olarak taşıyıcının malın yenisini alarak tüketiciye teslim etmesi yönünde bir düzenleme ve uygulamaya rastlanmadığını, tazminatın TL cinsinden belirlenmemesinin hatalı olduğunu ileri sürerek Yalova İl Tüketici Hakem Heyeti kararının iptalini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalıya usulüne uygun olarak tebligat yapılmasına rağmen davaya cevap vermemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

1. İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK) 112. maddesi göz önünde bulundurulduğunda tüketiciye bilgi verilmeden depoya

alınan ve orada kaybolan ürüne ilişkin verilen Tüketici Hakem Heyeti kararının yerinde olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

2.İlk Derece Mahkemesi kararı kesin olarak verilmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Yoluna Başvuran

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararının kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiştir.

B. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Dava, Tüketici Hakem Heyeti kararının iptali istemine ilişkindir.

2. Değerlendirme

Dava, Tüketici Hakem Heyeti kararının iptali istemine ilişkin olup, taraflar arasında kargo taşıma işi olduğu, davalı tarafından davacı şirkete teslim edilen ürünün gönderilen tarafından teslim alınmaması üzerine ürünün depoya kaldırıldığı ve sonrasında kaybolduğu, davalıya süreçle ilişkin bilgi verilmediği gibi kargosunun da iade edilmediği anlaşılmaktadır. Bunun üzerine davalı-gönderen, Tüketici Hakem Heyetine başvuruda bulunmuş ve Hakem Heyetince taşıma esnasında kaybolan bilgisayarın yenisinin alınarak davalıya teslimine karar verilmiştir. Davacı şirket hakem heyeti kararının iptalini talep etmiş ise de, Mahkemece, davanın reddine karar verilmiş olup verilen karar kesindir.

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün 28.05.2025 tarihli, 39152028-153.01-531-2025-E. 1113/12260 sayılı, kanun yararına temyiz konulu yazısında; mahkemece; davacı şirketin sorumluluğunun 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) taşımaya ilişkin hükümleri uygulanarak değerlendirilmesi gerekirken, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un (6502 sayılı TKHK) ayıplı hizmete ilişkin hükümlerinin uygulandığı, oysa davacı şirketin kargo taşıma hizmeti verdiği ve satıcı/ithalatçı/üretici konumunda olmayıp "taşıyıcı" konumunda olduğu, bu nedenle hatalı değerlendirme ile verilen hükmün usul ve yasaya aykırı bulunduğu belirtilerek yukarıda tarih ve sayısı gösterilen kararın kanun yararına temyizen incelenmesi istenilmiştir.

TTK'nın 875. maddesine göre, taşıyıcı, eşyanın taşınmak üzere teslim alınmasından teslim edilmesine kadar geçecek süre içinde, eşyanın zıyaından, hasarından veya teslimindeki gecikmeden doğan zararlardan sorumludur. Taşıma hukukunda, taşıyıcının kendisine teslim edilen eşyayı hak sahibine tamamen veya kısmen teslim edememesi hali ziya, taşınan eşyada meydana gelen ve eşyanın değerinin düşmesine neden olan her türlü maddi kötüleşme ise hasar olarak nitelendirilir. Böyle bir durumda tazminata esas alınacak değer ise eşyanın tamamen ya da kısmen ziyaı halinde TTK'nın 880/1 hükmü kapsamında belirlenir. Buna göre, taşıyıcı, eşyanın tamamen veya kısmen ziyaından dolayı tazminat ödemekle sorumlu tutulduğunda, bu tazminat, eşyanın taşınmak üzere teslim alındığı yer ve zamandaki değerine göre hesaplanır. Eşyanın değeri piyasa fiyatına göre, bu yoksa aynı tür ve nitelikteki malların cari değerine göre tayin edilir. Eşya, taşınmak üzere teslimden hemen önce satılmışsa, satıcının faturasında taşıma giderleri mahsup edilerek gösterilen satış bedelinin piyasa fiyatı olduğu varsayılır. Yine aynı Kanun'un 882. maddesine göre 880 ve 881. maddeler uyarınca ödenecek tazminat, gönderinin net olmayan ağırlığının her bir kilogramı için 8,33 Özel Çekme Hakkını karşılayan tutar ile sınırlanır.

"Taşıyıcının özeni" alt başlıklı TTK'nın 876. maddesine göre de, ziya, hasar ve gecikme, taşıyıcının en yüksek özeni göstermesine rağmen kaçınamayacağı ve sonuçlarını önleyemeyeceği sebeplerden meydana gelmişse, taşıyıcı sorumluluktan kurtulur. Ancak aynı Kanun'un 886. maddede ifade edildiği üzere, taşıyıcı veya yardımcıları zarara, kasten veya pervasızca ve bir zararın meydana gelmesi ihtimalinin bilinciyle sebep olursa, sorumluluk sınırlamalarından yararlanamayacaktır.

Bu halde, taraflar arasındaki uyumsuzluğun çözümünde, TTK'nın yukarıda açıklanan hükümleri çerçevesinde bir değerlendirme yapılması, taşıyıcının sorumluluğunun doğup doğmadığı tespit edildikten sonra, zıyı nedeniyle hükmedilebilecek tazminatın hesaplanması ve yahut taşıyıcının sorumluluktan kurtulma hallerinin mevcut olup olmadığının değerlendirilmesi gerekirken, Hakem Heyetince hatalı değerlendirme ile 6502 sayılı TKHK'nın ayıplı hizmete ilişkin hükümleri uygulanarak talebin kabulüne karar verilmesi doğru olmadığı gibi, Hakem Heyeti kararının iptali istemli davada da Mahkemece benzer gerekçelerle davanın reddine karar verilmesi de isabetli olmamış, somut vakiya ilişkin yerinde bulunan kanun yararına temyiz itirazlarının kabulü ile aşağıdaki şekilde karar vermek gerekmiştir.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Adalet Bakanlığının HMK'nın 363. maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**,

Dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

18.11.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.